

Ligos, kurias sukelia erkės

ERKINIS ENCEFALITAS

◇ Tai centrinės nervų sistemos liga, kurią sukelia erkinio encefalito virusas. Šį virusą užkrėsta erkė gali perduoti žmogui įkandimo metu.

◇ Erkinio encefalito virusas aptinkamas kai kurių žinduolių, ypač nedidelių graužikų kraujyje ir žmogui perduodamas per erkių seiles.

◇ Jaučiami panašūs į gripo simptomai: dažni galvos skausmai, nedidelis karščiavimas, maudžiantys kūno skausmai.

◇ Antroji erkinio encefalito banga pasireiškia karščiavimu, stipriu galvos skausmu, vėmimu, galvos svaigimu, šaltkrėčiu, sąmonės sutrikimu.

◇ Atsiradus tokiems požymiams, reikia nedelsiant kreiptis į gydytoją.

ERLICHIOZĖ

◇ Lietuvoje apie 10% erkių nešioja šio susirgimo sukėlėjus.

◇ Laikini ligos požymiai panašūs į gripo: karščiavimas, galvos skausmas, kūno maudimas.

◇ **Vakcinosis prieš šią ligą nėra!**

LAIMO LIGA

◇ Laimo ligą arba boreliozę sukelia bakterijos, aptinkamos erkių virškinimo trakte.

◇ Lietuvoje šia liga skirtingais metais užsikrečia nuo kelių šimtų iki kelių tūkstančių žmonių.

◇ Užsikrečiama, kai siurbdama kraują, erkė į žaizdą suleidžia skysčius, kuriuose yra borelijų, Laimo ligos sukėlėjų.

◇ Šiai ligai būdingas odos bėrimas, kuris atsiranda praėjus 1 – 4 savaitėms įkandimo vietoje. Bėrimas yra didesnio negu 5 cm diametro ir plinta toliau.

◇ Po erkės įkandimo praėjus savaitei ar net mėnesiui gali pasireikšti nervų sistemos pakenkimo požymiai: nuovargis, galvos skausmas, pykinimas, svorio kritimas, nedidelis karščiavimas, rankų, kojų, nugaros skausmai.

◇ Jei po erkės įkandimo atsiranda būdingas odos bėrimas ar kiti požymiai, visuomet kreipkitės į gydytoją.

◇ Deja, persirgus borelioze, imunitetas neįgyjamas, ir žmogus gali susirgti šia liga pakartotinai.

Parengta pagal metodinę medžiagą
VŠĮ Kėdainių PSPC sveikatos kabinetas Nr. 45
8 347 50601 www.kedainiupspc.lt

ERKĖS ĮKANDIMAS GALI BŪTI LEMTINGAS

Apie erkes

Erkės – tai voragyviai, kurie siurbdami kraują perneša mikroorganizmus, sukeliančius sunkius žmonių susirgimus: erkinį encefalitą, Laimo ligą, erchiozę.

◇ Lietuvoje erkės paplitusios visuose miškuose ir parkuose.

◇ Erkės mėgsta drėgnas vietas ir prieblandą, todėl dažniau jos aptinkamos tankiame lapuočių miško jaunuolyne.

◇ Erkė paprastai tyko ant žolės stiebelio apie 10 – 20 cm aukščiau žemės paviršiaus.

◇ Prieš pradėdama siurbti kraują, erkė suvilgo žaizdelę savo seilėmis, kuriose yra nuskausminančių medžiagų bei medžiagų, stabdančių kraujo krešėjimą.

◇ Dažniausiai žmogus nepastebi erkės įkandimo iškart, nes jis yra neskausmingas.

◇ Erkių sezonas paprastai trunka nuo balandžio iki spalio mėnesio, bet esant švelniai žiemai gali pailgėti.

◇ Erkė išlieka aktyvi, kai vidutinė temperatūra yra +5°C.

Ką daryti įkandus erkei?

◇ Aptikus erkę reikia ją kuo greičiau ištraukti.

◇ Nepastebėjus jos išlieka pavojus, kad erkė per žaizdą „išvirkš“ jums virusą ar bakteriją – ligos sukėlėją.

◇ Jei erkė įsisiurbė – pasistenkite nespauti erkės kūnelio ir netepkite jo riebalais.

◇ Pinceto pagalba pamėginkite sučiupti erkę, kaip galima arčiau galvos. Pašalinkite ją truktelėdami atgal, traukiant nesukiokite.

◇ Ištraukus apiplaukite žaizdelę vandeniu su muilu ar dezinfektantu.

◇ Jei įkandimo vieta paraudo ar jaučiatės blogai, atsirado kiti požymiai, nedelsdami kreipkitės į gydytoją.

◇ Jeigu nesate pasiskiepiję nuo erkinio encefalito, lankykitės pas gydytoją profilaktiškai.

Kaip apsisaugoti nuo erkių?

Nėra vienintelio patikimo būdo padedančio apsisaugoti nuo erkių, tačiau galime kai ką padaryti, kad jų išvengtume:

1. Erkinio encefalito aktyvi imunoprofilaktika (skiepai). Skiepytis nuo erkinio encefalito niekada nevelu, tačiau rekomenduojama pasiskiepyti iki šiltojo metų laikotarpio, kol erkės yra neaktyvios.

2. Atkreipkite dėmesį į aprangą: dėvėkite uždarus drabužius ilgomis rankovėmis, taip pat ilgas kelnes, kurias svarbu susikišti į puskojines. Išskylai į gamtą rinkitės šviesesnius drabužius, nes tada erkę lengviau pastebėsite ir išvengsite jos įkandimo.

3. Po buvimo gamtoje rūpestingai apžiūrėkite visą savo kūną, ieškodami prilipusių ir ropinėjančių erkių.

4. Išskylaudami gamtoje venkite pamiškių ir aukštos žolės.

5. Rekomenduojama naudoti erkes atbaidančias priemones - repelentus, nors tai gelbsti tik trumpam laikui.

Vienintelė patikima profilaktikos priemonė – skiepai nuo erkinio encefalito!

